

Statenbrief

Datum

28 september 2021

Zaaknummer

2017-006593

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 5

Onderwerp

Aanvullende Strategische Voorraden (ASV) voor de drinkwatervoorziening

Ambitie en thema

- Ambitie 2 Duurzaam
- Ambitie 4 Gezond, veilig, schoon en welvarend

Thema:

- Water

Portefeuillehouder

Peter van 't Hoog

Doel van deze brief

Gedeputeerde Staten verzoeken Provinciale Staten om:

- de inhoud van deze brief voor kennisgeving aan te nemen (informatieplicht)

1 Inhoud voorstel (beoogd resultaat/doel)

Met deze brief informeren wij u over de ter visie legging van het ontwerpbesluit voor het aanwijzen van Aanvullende Strategische Voorraden (ASV) voor de drinkwatervoorziening en de regels voor het beschermen van het grondwater in deze gebieden.

U heeft aangegeven gedurende het hele proces betrokken te willen worden. In de afgelopen jaren hebben wij u geïnformeerd via Statenbrieven (PS2017-518, PS2018-881, PS2019-673, PS2020-317, PS2021-541), technische briefings en beeldvormende overleggen (o.a. beeldvormend overleg op 15 januari 2020, ronde tafel met stakeholders op 12 februari 2020 en beeldvormend overleg op 8 september over het Milieueffectrapport) en de mededelingenbrief.

2 Aanleiding

In de Structuurvisie Ondergrond vraagt het Rijk aan de provincies om Aanvullende Strategische Voorraden (ASV) voor de drinkwatervoorziening aan te wijzen en deze samen met het bijbehorende beschermingsbeleid op te nemen in de provinciale Omgevingsverordening. Doel is om onder alle omstandigheden te kunnen voorzien in voldoende drinkwater, ook in een extreem groeiscenario waarin de vraag tot 2040 landelijk met 30% groeit.

Het is de taak en bevoegdheid van de provincie om gebieden aan te wijzen, waar het grondwater beschermd wordt voor de drinkwatervoorziening. Omdat de gebieden in de provinciale Omgevingsverordening opgenomen worden, is het nodig een m.e.r. (milieueffectrapportage) procedure te doorlopen. Het uitvoeren van een m.e.r.-procedure is gemandateerd aan GS. Ook komen er regels voor het beschermen van het grondwater in deze gebieden in de Omgevingsverordening. Het ontwerpbesluit is daarom gericht op de aanpassing (in feite aanvulling) van de Omgevingsverordening. Het gaat om het ontwerp-Actualisatieplan

Datum
28 september 2021

Zaaknummer
2017-006593

Blad
2 van 6

Omgevingsverordening ASV (actualisatie 9 van de verordening). In het voorgaande proces hebben we tot nu toe gesproken over ASV-gebieden. In de Omgevingsverordening gebruiken we de benaming ‘drinkwaterreserveringsgebieden’.

3 Bestaand beleid c.q. kader

Structuurvisie Ondergrond van het Rijk, Drinkwaterwet, Wet milieubeheer, Wet ruimtelijke ordening, Omgevingswet.

4 Argumenten/afwegingen/risico's

Context

We willen toe naar een goed ingepaste duurzame drinkwatervoorziening in een duurzaam watersysteem. Dit is niet ‘morgen’ klaar. Daarom wijzen we nu drinkwaterreserveringsgebieden aan als zekerheden om de (extra) drinkwatervoorziening in 2040 te kunnen borgen en werken we daarna in de adaptieve strategie stap voor stap naar optimalisatie. Voor het proces van optimalisatie zijn provincie, waterschappen en Vitens het proces ‘Duurzaam Watersysteem met een Duurzame Drinkwaterwinning’ gestart. Ook andere stakeholders zullen hierbij betrokken worden.

De afgelopen jaren is de drinkwatervraag sterk toegenomen. Vitens heeft op dit moment al een tekort aan vergunningsruimte. Voor het oplossen van acute knelpunten in de drinkwatervoorziening zijn naast het ASV-traject door Vitens verkenningen en haalbaarheidsonderzoeken gestart om op korte termijn tot extra vergunningsruimte te komen. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de informatie uit het ASV-traject.

Afweging en keuze van drinkwaterreserveringsgebieden

Op basis van de Regionale studies grond- en oevergrondwaterwinning zijn 71 potentiële gebieden als bouwstenen gedefinieerd. Dit zijn de gebieden met relatief gezien minder (negatieve) effecten dan elders in Gelderland. Het gaat om bouwstenen voor grondwaterwinning, oevergrondwaterwinning, brakwaterwinning, uitbreiding van bestaande winningen en de wateraccu Veluwe. Met deze bouwstenen zijn acht alternatieven gemaakt als voorbeeld om de randen van het speelveld te verkennen. In het Milieueffectrapport (MER) zijn alle bouwstenen en alternatieven zo objectief mogelijk met elkaar vergeleken op verschillende aspecten. Op basis van het MER en de inbreng van stakeholders hebben wij nu een voorstel gemaakt voor de aan te wijzen drinkwaterreserveringsgebieden. Dit voorstel en een toelichting vindt u in het ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV.

Regels voor de bescherming van het grondwater in de drinkwaterreserveringsgebieden

De drinkwaterreserveringsgebieden worden aangewezen specifiek met het doel om de grondwaterkwaliteit te beschermen, zodat we voldoende geschikt water voor drinkwaterwinning hebben in 2040 en verder. In het beschermingsbeleid, dat nu wordt voorgesteld, is gezocht naar zoveel mogelijk ruimte voor andere functies, met behoud van voldoende bescherming van de grondwaterkwaliteit. Veel functies kunnen samengaan met drinkwaterreserveringsgebieden wanneer de algemene en soms specifieke regels gevolgd worden. In gebieden met een diepe dikke beschermende kleilaag (minder kwetsbare gebieden) is bodemenergie toegestaan boven

Datum

28 september 2021

Zaaknummer

2017-006593

Blad

3 van 6

de kleilaag. Onder deze kleilaag en in kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden is bodemenergie en geothermie niet mogelijk vanwege de risico's voor de grondwaterkwaliteit. Voor uitbreiding van of nieuwe *risicovolle* bedrijven en activiteiten in kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden wordt een Omgevingsvergunning verplicht. Afgewogen moet worden of vergunning verleend kan worden onder bepaalde voorwaarden. Dit geldt ook voor nieuwe of uitbreiding van landbouwbedrijven. Het kan zijn dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om het grondwater te beschermen of dat uitbreiding niet mogelijk is. Er komen geen extra regels voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het voorgestelde beschermingsbeleid, de regels en een toelichting vindt u in het ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV.

Adaptieve strategie

Naast de aanwijzing van de drinkwaterreserveringsgebieden ontwikkelt de provincie een adaptieve strategie. Belangrijkster doel van de adaptieve strategie is om na aanwijzing van de drinkwaterreserveringsgebieden de ontwikkelingen te monitoren en hierop te kunnen inspelen, zodat de drinkwatervoorziening in 2040 en daarna geborgd blijft. Daarnaast biedt de adaptieve strategie de mogelijkheid tot verdere optimalisatie van de drinkwatervoorziening en een goede inpassing in gebiedsprocessen. Ook wordt onderzoek gedaan naar diversificatie van bronnen (oevergrondwater, brakwater) en andere winconcepten (het concept wateraccu Veluwe, oppervlaktewater, seizoensgebonden inzet van bronnen) en wordt ingezet op waterbesparing.

Stakeholders

Gedurende het hele ASV-traject hebben wij de stakeholders betrokken. Dit zijn de waterschappen, gemeenten, Vitens, natuur- en milieurorganisaties, LTO, koepels voor bedrijfsleven en koepels voor energie uit de bodem. De resultaten van het MER en de afweging voor de keuze van drinkwaterreserveringsgebieden zijn met hen besproken. Het voorstel voor de keuze van drinkwaterreserveringsgebieden is op 21 juni met de genoemde stakeholders besproken in het Bestuurlijk Overleg ASV. Zij hebben hun advies gegeven over het voorstel. Daarnaast is er afstemming geweest met buurprovincies, Rijkswaterstaat en de ministeries van I&W en EZK. Gemeenten zijn geïnformeerd via presentaties in regionale overleggroepen, een algemene informatiebijeenkomst op 11 juni, verschillende mails en soms individuele gesprekken.

Relatie met Actualisatieplan 8 Omgevingsverordening Gelderland

De invoering van de Omgevingswet is een ontwikkeling die om aanpassingen van onze omgevingsverordening vraagt. Deze aanpassingen doen wij met Actualisatieplan 8 Omgevingsverordening Gelderland. Het gaat daarbij vooral om algemene wijziging van de verordening om te voldoen aan de Omgevingswet. De indeling, inhoud, terminologie, bevoegdheden en termijn van uitvoering van de regels worden gewijzigd. Daarnaast zijn er ook een aantal inhoudelijke wijzigingen van de regels, waaronder enkele wijzigingen van de regels voor de bestaande grondwaterbeschermingsgebieden. Er is een beperkt aantal zienswijzen binnengekomen die betrekking hebben op het onderdeel water. Dit heeft geleid tot een beperkte aanpassing van Actualisatieplan 8 voor wat betreft water. Besluitvorming in uw Staten over Actualisatieplan 8 Omgevingsverordening Gelderland vindt dit najaar plaats. Zie Statenbrief PS2021-615. De wijzigingen m.b.t. water worden van kracht wanneer de Omgevingswet in werking is getreden (1 juli 2022).

Datum
28 september 2021

Zaaknummer
2017-006593

Blad
4 van 6

Omgevingsverordening -
onder de Omgevingswet:

- Verordening
- Kaarten
- Bijlagen
- Reactienota

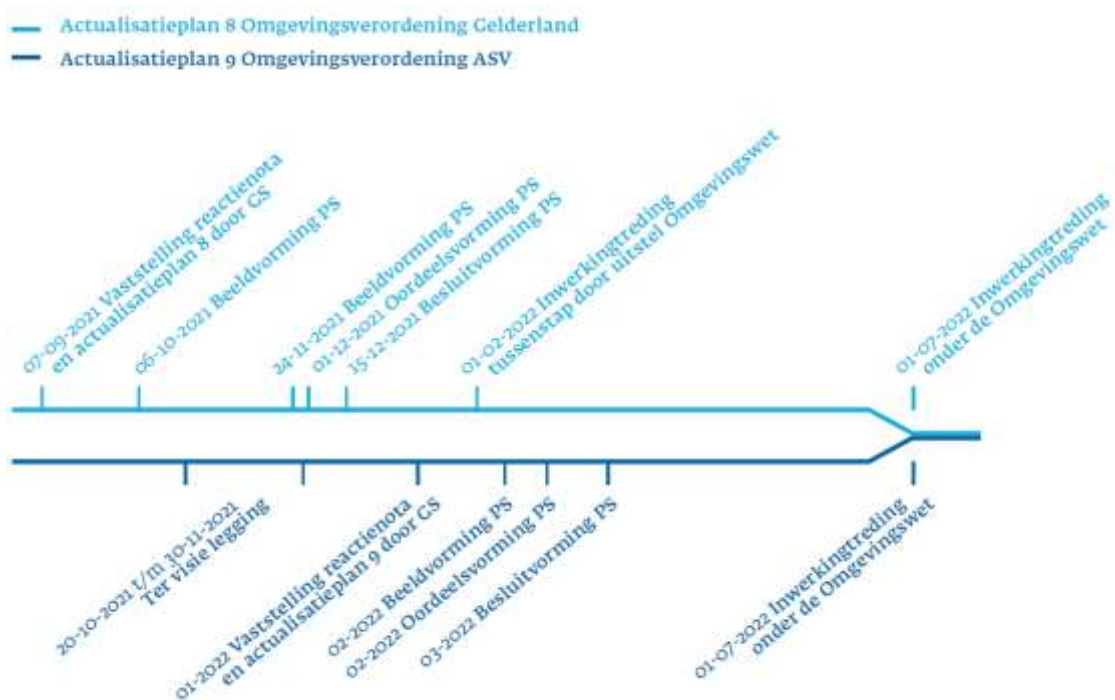
Indeling en terminologie
volgens de Omgevingswet.

1 juli 2022

De Aanvullende Strategische Voorrazen (ASV) voor de toekomstige drinkwatervoorziening komen, na een eigen besluitvormingstraject, straks ook in deze verordening.

Het ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV is actualisatieplan 9. Het gaat om het opnemen van 11 *nieuwe* drinkwaterreserveringsgebieden in de Omgevingsverordening, inclusief de bijbehorende beschermingsregels voor deze gebieden. Het proces van actualisatieplan 9 loopt separaat aan het proces aan actualisatieplan 8. Dit komt omdat voor het aanwijzen van drinkwaterreserveringsgebieden een m.e.r.-procedure gevolgd moet worden en de planning hiervan niet precies aan kon sluiten op de planning van actualisatieplan 8. Uiteindelijk komt het besluit over de drinkwaterreserveringsgebieden in de

Omgevingsverordening. De regels voor de drinkwaterreserveringsgebieden zijn gebaseerd op de Omgevingsverordening onder de Omgevingswet (deel 2 van actualisatieplan 8) en worden hieraan toegevoegd bij het besluit over actualisatieplan 9. Het geheel treedt als Omgevingsverordening onder Omgevingswet inwerking op 1 juli 2022. Zie het schema hieronder, alsook Statenbrief PS2021-615 voor een verdere toelichting op de relatie van actualisatieplan 8 en actualisatieplan 9.

Wij zijn ons er van bewust dat het ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV ter visie gaat, terwijl uw Staten nog een besluit moeten nemen over actualisatieplan 8. Wij vinden dit geen bezwaar, omdat wij geen interferentie zien tussen de inhoud van actualisatieplan 9 en het besluit over actualisatieplan 8. Daarnaast gaat actualisatieplan 9 volledig om een aanvulling op actualisatieplan 8. Inhoudelijk worden geen regels gewijzigd. Uitstellen van de ter visie legging van actualisatieplan 9 zou leiden tot het stilleggen van het proces tot aanwijzing van

Datum
28 september 2021

Zaaknummer
2017-006593

Blad
5 van 6

drinkwaterreserveringsgebieden, terwijl de noodzaak voor het aanwijzen van drinkwaterreserveringsgebieden groot is en ook door stakeholders zo ervaren wordt. Overigens vindt de besluitvorming over actualisatieplan 9 in uw Staten pas plaats in het 1^e kwartaal van 2022, dus na uw besluitvorming over actualisatieplan 8.

5 Financiële consequenties

N.v.t.

6 Proces en evaluatie

Op 28 september hebben wij het ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV vastgesteld. Wij leggen dit plan samen met het Milieueffectrapport in de periode van 20 oktober tot en met 30 november ter visie. Iedereen kan dan een zienswijze indienen. Wij plaatsen hierover een bericht in het Provinciaal Blad, de Gelderlander en huis-aan-huisbladen in de betreffende gemeenten. In die periode zullen wij ook informatiebijeenkomsten organiseren.

Daarnaast raadplegen wij de volgende adviseurs en andere bestuursorganen over het ontwerpbesluit: De Gelderse gemeenten, de Gelderse waterschappen, buurprovincies, de Ministeries van I&W en EZK, de Inspectie Leefomgeving en Transport, Rijkswaterstaat en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Ook vragen wij aan de Commissie m.e.r. een (verplicht) toetsingsadvies op het Milieueffectrapport.

Omdat er als gevolg van het aanwijzen van een drinkwaterreserveringsgebied aan de grens met Duitsland in de toekomst in geval van een daadwerkelijke drinkwaterwinning mogelijk sprake is van grensoverschrijdende milieugevolgen in Duitsland, vindt er op grond van het Espoo Verdrag (Finland 1991) en de Wet milieubeheer grensoverschrijdende consultatie plaats. De Bezirksregierungen Münster en Düsseldorf zullen het ontwerpbesluit daarom ook ter visie leggen. Wij informeren het Ministerie van I&W over de grensoverschrijdende consultatie.

Na de ter inzage termijn en het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r. stellen wij een reactienota op hoe wij met de zienswijzen en het advies omgaan. Als daar aanleiding toe is, zullen wij het actualisatieplan aanpassen. Dit leggen wij vervolgens aan u voor. Via de trits van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming neemt u naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 een besluit.

Gedeputeerde Staten van Gelderland
John Berends - Commissaris van de Koning
Miriam Nienhuis-van Doremaele - Secretaris

Bijlagen:

- Ontwerp-Actualisatieplan Omgevingsverordening ASV, inclusief bijlagen:
 - Plan-MER ASV provincie Gelderland, Tauw, 1 juli 2021
 - Toelichting op afweging en keuze ASV-gebieden

Datum

28 september 2021

Zaaknummer

2017-006593

Blad

6 van 6

- Geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening conform actualisatie 8 (deel Omgevingswet)
- Indicatieve maximale boordiepte in drinkwaterreserveringsgebieden Tielervwaard, Betuwe-West-Buren en Gelderse Vallei
- Advies Bestuurlijk Overleg ASV, 21 juni 2021
- Toelichting op adaptieve strategie ASV